

עורך העולם הזה מדווח על כגישה עם פקד מצרי בכיר באיופה

בנינו האנוני

האיש משך שוב בכתפיו. הסורים, כך נתן לנו להבין, הם מטורפים. הם גרמו לאסון. ואחר כל זה, הם יצאו הכי חלקים מן הימלחמה. הוקא להם לא קרה כמעט כלום." הדבר נאמר כמעט בנימה של צער.

"האם אתה מצטער שלא כבשנו את דמי שקז" שאלתי. "זה עוד לא נגמר. אם הי סורים ימשיכו לשלוח חבלנים לישראל, ישראל עוד עשויה לחוש לבסוף את המלחמה ולכבוש את דמשק. מבחינה צבאית, זהו מישחקילדים. קשה להבין מה השליטים בדמשק חושבים לעצמם."

"בריוק על זה הם חושבים", אמר בנישיחי. "לא איכפת להם שי תכבשו את דמשק. הם ישמחו על זה. כל הרעיון של מלחמת-שיחי רור עממות מבוסס על זה שאתי בשו אוכלוסיה ערבית, כדי שזו תוכל להתמרד."

כמעט ופרצתי בצחוק. "אתה יודע", אמרתי, "לפני כמה שבועות הבעתי רעיון זה בתור בדיחה, במאמר היתולי שכתבתי על שיחיתלפון שהיתה, כביכול, בין נאצר לבין חוסיין. אתה רוצה להגיד לי שזה לא בדיחה?"

האיש לא צחק.

בןשיחי היה פסימי ביותר לגבי כל סיכוי של שלום. מכיוון שהיהודים אינם רוצים ואינם מעוניינים בשלום, והערבים אינם מסוגלים לעשות שום דבר בעניין זה, אין תקווה.

מה דעתו על התוכנית להקים מדינה פלסטינית, שתתקשר כפרי רציה עם ישראל?

התגובה הראשונה של האיש היתה שליית. "זאת תהיה באנטוסתאן", הוא אמר (בהתכונן לאזורים הכושיים העצמאיים" שי הוקמו ברורםאפריקה, שאינם אלא מכשיר קולוניאלי בידי הגזענים הלבנים).

"אתם לא תתנו להם חופש. אתם תשימו עליהם קווילינגים. פלסטין כזאת תהיה כליכך חלשה, בהשוואה לישראל, שהיא תצטרך למלא את כל פקודותיה. זאת תהי יה מושבה ישראלית מוסווית."

הסברתי לו שאין זה נכון. יתכן שבהתחלה, בתקופתהראשית, אמנם תהיה פלסטין חלשה, ושמהגייה יהיו חשודים בעולם הערבי. אולם ישוב מזורז של הפלטים ב- עזרת הון בינלאומי, הקמת תעשיות בגדה ובעזה, ועצם העובדה שישראל תישאר מר קפת ב-13 מדינות ערביות — יעניקו ל- פלסטין מידה של כוח והשפעה אשר הבטיח לה מעמד מכובד כפרוציה.

הסברים אלה המיפו את התנני דותו במידה ניכרת.

"עליכם להבין", הוספתי, "שאיננו מציעים את רעיון הרפובליקה הפלסטינית כאמצעי נגד העולם הערבי. להיפך, אנחנו רואים אותו כחלק מהצעה להסדר כללי במרחב. לדעתנו, לא ייתכן הסדר כללי כזה מבלי שנשיג קודם כל שלום עם העם הערבי הי פלסטיני."

כאן בפעם הראשונה, הביע בןשיחי הס- כמה מלאה.

"זה נכון מאד", אמר, "עליכם להסתדר קודם כל עם ערביי פלטי טין. אחרי זה יהיה הרבה יותר קל לממשלות הערביות להכיר בי ישראל."

בןשיחי משך בכתפיים. ישראל אינה רוצה בשלום. לכן היא מסרבת לבוא בדברים עם מתווכים, לדון בחשאי על ההצעות הי שונות שגובשו במחנה הערבי. ישראל דורשת שהערבים יכנסו עימה למשאומתן גלוי וישיר, פנים אל פנים, מבלי להתחייב לשום דבר מראש.

"זה באמת תככים מוחכמים", אמר בנישיחי בהערצה מסויימת.

"מה אתם רוצים מאיתנו? שנכיר בקיום המדינה שלכם, שנבוא עימה ביחסים תקינים, שנותר על עמדתנו העקרונית והמסור- תית ישראל היא מדינה בלתי-חוקית על אדמה ערבית.

"ובכן, אתם אומרים לנו — שבו איתנו ליד שולחן המשאומתן.

"מה זאת אומרת? עליי עצם הסכמתנו לשבת איתכם ליד השולחן ולדבר על שלום, היינו נותנים לכם את כל אשר אתם רוצים — את ההכרה, ברגע שנסכים לכן, כבר השגתם את הכל.

"מה אתם מוכנים להבטיח תמוך רת זאת? שום דבר לא.

"אתם פשוט תשבו ליד השולחן, ותגידו: איננו נותנים כלום. לא את השטחים שי- כבשנו, לא את ירושלים, לא את החזרת הפלטים."

"אשכול יודע, כמובן, ששום ער- בי אינו יכול להסכים לזה. אילו הייתם במקומנו, גם אתם לא הייתם מסכימים. כי זוהי בניעה ללא תנאי וללא תמורה.

מתגכשת עתה תמונתה של ישר- ראל בעיניהם כמדינה המתפשטת בכוח הנשק, ושטוסף להתפשט כל עוד יעמוד לה כוחה.

בהתחלה הם דיברו על החזרת הפלטים. הם אפילו חתמו על פרוסקול של ועדת התיוך בלואן, בו התחייבו להחזירם. (פר- שה זו, שאינה ידועה כלל בישראל, כבר הועלתה באוזני פעמים רבות על-ידי דוברים ערביים.) אך ברגע שהצליחה ישראל להתי קבל כתברה באויס, היא התכחשה להתי חיבות זו.

"ב-1956, בעזרת הצרפתים והבריטים, כבי שו הישראלים את עזה ואת סיני. הם היו מספחים אותן למדינה, לולא הוכרחו על- ידי המעצמות הגדולות להיסוג.

הם המתינו עשר שנים, בנו את כוחם הצבאי, ובקיץ 1967 פתחו בהתקפה שהנח- לה להם את עזה, סיני, הגדה והרמה הי סורית.

"אין ספק שהם רוצים לספח את כל השטחים האלה למדינתם.

לכן התעלמו הישראלים מהצעתי-הפשרה שהציע נשיא מצריים בסוף חודש מאי, כדי למנוע את המלחמה. ישראל אינה חולמת לעשות שלום.

יתכן שהישראלים יחכו עכשיו כמה שי- גים, עד שיספיקו לעכל את הכיבושים הי חדשים. הם רוצים להביא מיליוני יהודים למדינתם המוגדלת.

"אחרי שיתחזקו די צורכם, הם יתקיפו מחדש, בתירוץ זה או

בוקר הודיעו העתונים כי שוב הוח- לפה אש מעל לתעלת-סואץ, וכי היו אכיות בקרב המצרים והישראלים.

בערב פגשתי, בביתו של ידיד משותף אישם באיופה, פקיד מצרי בכיר.

האיש הגיע כמה דקות אחרי, התנצל על האיחור, לחץ את ידי בחמימות. המארח הגיש לנו ויסקי עם קרח, ובמשך זמן-מה קלחה השיחה על הא ועל דא. היינו צריכים להתרגל, קודם כל, לעצם חויית הפגישה — הראשונה מסוג זה שהיתה לי מאז המלחמה. דיברנו על הנוף של אל-עריש, על ידידים משותפים בגדה המערבית. אך חיש מהר הגיעה השיחה, כמובן, למלחמה עצמה.

***

מחתי להיווכח כי לבןשיחי לא היתה שום אשליה לגבי מה שקרה. הוא לא טען כי האמריקאים עזרו לנו, או שי בוגדים פתחו לפנינו את הדרך. הוא ידע כי הצבא המצרי נחל תבוסה גדולה.

מה גרם לכך? איכשרוגם של הקצינים המצריים. אי-הדיווח על תוצאות ההתקפה האוויית על הבסיסים המצריים. אי-התאמתו של הכרשל עאמר לתפקידו.

אבל גם גורמים אחרים. למשל: החלטתו של עבדאל-נאצר שלא להתקיף ראשון. הקצינים המצריים הצעירים במידבר-סיני

אחר, ויכבשו שטחים ערכיים נוי ספים." בנישיחי ראה את הדבר כבילתי-נוגע. יש ראל עולה על הערבים בכושרה הצבאי. כך זה יהיה גם מחר ומחרתיים. כל עוד ימשך מצב זה, תתפשט ישראל בכוח.

***

אם זה נכון, האם אין הערבים מתנה- גים עכשיו בטיפשות רכה? אם ישראל אינה מעוניינת בשלום, אלא רוצה לנצל כל הזדמנות כדי להתפשט בכוח — האם לא היו דהקא הערבים צריכים להיות מעוניינים עכשיו בשלום?

האם לא היה כדאי להם להציע הצעתי-שלום כבורה, כדי לשים מחסום בפני התפשטות נוספת, וי למנוע את סיפוח השטחים שנכי בשו לאחרונה?

דרשו זאת. הם רצו לפתוח במלחמה, במכה אווירית. עבדאל-נאצר נפגש עימם והסביר להם כי הדבר אינו רצוי ואינו אפשרי, מי טעמים של מדיניות עולמית.

היה נידמה לי שגיליתי בסיפור זה נימה כלשהי של ביקורת על עבדאל-נאצר. יתכן גם שלא. אבל אין ספק כי בבואתו הציבור רית של עבדאל-נאצר, הגאון הכליכול, שוב אינה קיימת.

***

יך רואה ערבי משכיל, בעל נסיון, את ישראל כיום? מהי דמות המדינה בעיניו?

בעיקבות מיבעע-סיני, התגבשה דמותה של ישראל, בעיני הערבים, ככת-בריתו של האימפריאליזם, הסוכנת הראשית של הקולור- ניאליזם שבמרחב. בעיקבות מלחמת ששת-הימים,

Handwritten signature in Hebrew script.